

31-10-2018

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

WK/0804/29/14/K/1/2018

Gdańsk, dnia 29 października 2018 r.

**Pani
Teresa Florkowska
Wójt Gminy Główczyce**sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 561) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 30 kwietnia 2018 r. do dnia 4 września 2018 r. kontrolę kompleksową gminy Główczyce.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 4 września 2018 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Pani Wójt.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2014 - 2017 oraz inne okresy w miarę potrzeby – zgodnie z postanowieniami art. 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Panią jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. pobieranie w 2017 r. w drodze inkasa podatków rolnego, leśnego i od nieruchomości przez inkasentów (sołtysów), mimo że organ stanowiący gminy nie podjął stosownej uchwały w tym zakresie, czym naruszono art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 z późn. zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 z późn. zm.), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (tekst jednolity: Dz. U. Nr 2017 r. poz. 1821 z późn. zm.) – str. 34 protokołu.

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel.: 58 301-86-45, fax: 58 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

Zgodnie z przywołanymi przepisami rada gminy może zarządzić pobór podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczać inkasentów oraz określać wysokość wynagrodzenia za inkaso.

2. Ustalenie w 2017 r. w 3 decyzjach (na 12 objętych czynnościami sprawdzającymi) opłat za zajęcie pasa drogowego w zaniżonej wysokości, co spowodowało uszczuplenie dochodów gminy o łączną kwotę 468,65 zł, czym naruszono art. 40 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2222 z późn. zm.) – str. 38 protokołu.

Zgodnie z art. 40 ust. 4 cyt. ustawy opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 4 (tj. w celu prowadzenia robót w pasie drogowym, bądź zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w pkt 1-3), ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych zajętej powierzchni pasa drogowego, stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego i liczby dni zajmowania pasa drogowego, przy czym zajęcie pasa drogowego przez okres krótszy niż 24 godziny jest traktowane jak zajęcie pasa drogowego przez 1 dzień.

Zgodnie natomiast z ust. 5 tego artykułu opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 (tj. w celu umieszczenia w nim urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego), ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie za 1m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym, przy czym za umieszczenie urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim.

3. Nieterminowe podejmowanie w 2017 r. czynności egzekucyjnych wobec podatników podatku od nieruchomości (czynnościami sprawdzającymi objęto 10 podatników, w tym 2 - będących osobami prawnymi oraz 8 - będących osobami fizycznymi), a mianowicie:

a) wystawienie 17 upomnień, z tego 4 w stosunku do 2 osób prawnych (średnio 86 dni po upływie terminu płatności podatku) oraz 13 w stosunku do 8 osób fizycznych (średnio 73 dni po upływie terminu płatności podatku),

b) wystawienie 3 tytułów wykonawczych (na 10 objętych czynnościami sprawdzającymi) w stosunku do osób fizycznych (opóźnienia wyniosły 15, 21, 33 dni po upływie 30 dni od dnia doręczenia upomnienia),

czym naruszono art. 6 § 1 w zw. z art. 3 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1314 z późn. zm.), a także § 2 w zw. z § 7 ust. 1 oraz § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1483) – str. 40 protokołu.

Zgodnie z art. 3 § 1 w/w ustawy egzekucję administracyjną stosuje się do obowiązków określonych w jej art. 2 (m. in. obejmujących podatki, opłaty i inne należności pieniężne, jeżeli pozostają we właściwości rzeczowej organów administracji publicznej), gdy wynikają one z decyzji lub postanowień właściwych organów, albo – w zakresie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego – bezpośrednio z przepisu prawa.

Natomiast stosownie do brzmienia art. 6 § 1 w/w ustawy w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych.

Zgodnie z § 2 ww. rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych.

Stosownie do treści § 7 ust. 1 w/w rozporządzenia wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie:

1) niezwłocznie, w szczególności jeżeli:

a) łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne,

b) z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany;

2) nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany.

Natomiast w myśl § 8 ust. 1 pkt 5 tego rozporządzenia upomnienie zawiera m. in. wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia.

Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel winien wystawić tytuł wykonawczy.

4. Niewykazanie w *Informacjach uzupełniających – inne informacje istotne dla rzetelności i przejrzystości budżetu* do bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za rok 2017 zobowiązania wynikającego z wydanego przez Starostę Słupskiego zezwolenia na wycinkę drzew z odroczonym terminem płatności do czasu spełnienia warunku określonego w danej decyzji, czego wymagał § 17 ust. 6 obowiązującego do dnia 31 grudnia 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 roku, poz. 760) w zw. z treścią załącznika Nr 9 do ww. rozporządzenia – Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego (wzór) – str. 52 protokołu.

Zgodnie z przywołanymi przepisami zobowiązania warunkowe wynikające z decyzji administracyjnych zezwalających na usunięcie drzew i krzewów (ujmowane na kontach pozabilansowych do czasu wypełnienia warunku, o którym mowa w danej decyzji), winny być wykazywane w sprawozdaniu finansowym: bilans w części „*Informacje uzupełniające – inne informacje istotne dla rzetelności i przejrzystości budżetu*”.

W aktualnym stanie prawnym powyższe kwestie reguluje rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911).

Ponadto ustalono, że w gminie Główny nie podjęto uchwał ustalających wysokość stawek procentowych opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, który może nastąpić:

- a) w wyniku wybudowania urządzeń infrastruktury technicznej – art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 121 z późn. zm.),

b) w wyniku podziału nieruchomości dokonanego na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego, który wniósł opłaty roczne za cały okres użytkowania tego prawa – art. 98a ust. 1 ww. ustawy, czego wymagają wskazane przepisy *ustawy o gospodarce nieruchomościami* – str. 37 protokołu.

Zgodnie z przywołanymi przepisami wysokość opłaty adiacenckiej wynosi nie więcej niż 30% różnicy wartości nieruchomości między wartością, jaką nieruchomość miała przed jej podziałem, a jaką ma po nim oraz nie więcej niż 50% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej a wartością, jaką nieruchomość ma po ich wybudowaniu (wyjątek zawarty w art. 146 ust. 2a ustawy - przewiduje do 75% wzrostu wartości nieruchomości położonych na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w ustawie o rewitalizacji). Wysokość ww. stawek procentowych opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ustalenie procentowej stawki opłaty adiacenckiej stanowi obowiązek rady gminy, bowiem dopiero na jej podstawie wójt (burmistrz, prezydent miasta) w drodze decyzji ustala i określa wysokość opłaty adiacenckiej, stanowiącej dochód gminy. Brak stosownej uchwały prowadzi do nieuprawnionej rezygnacji ze źródła dochodów danej jednostki samorządu terytorialnego (vide: J. Jaworski, A. Prusaczyk, A. Tułodziecki, M. Wolanin *Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz*, wyd. C.H. Beck 2015, Legalis; por. również: wyrok WSA w Gliwicach z dnia 28 lutego 2007 r., sygn. II SA/GL 654/06; wyrok NSA Ośrodek Zamiejscowy w Katowicach z 25.07.2000 r. sygn. II SA/KA 2052/98; wyrok NSA z 14 stycznia 2003 r. sygn. I SA 2293/02).

Podając powyższe do wiadomości Pani Wójt, działając na podstawie art. 9 ust. 2 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

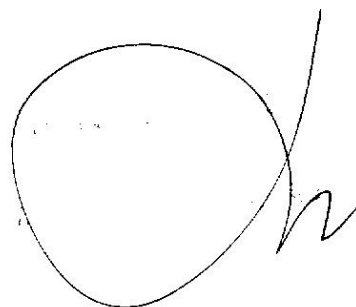
1. zaniechanie poboru podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa z uwagi na brak stosownej uchwały rady gminy (w przypadku podjęcia stosownej uchwały – do czasu wejścia jej w życie),
2. naliczanie opłat za zajęcie pasa drogowego w prawidłowej wysokości zgodnie z *ustawą o drogach publicznych*,
3. prowadzenie postępowań egzekucyjnych należności gminnych zgodnie z obowiązującymi przepisami,
4. sporządzanie sprawozdań finansowych zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie *rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych* kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

A handwritten signature consisting of a large, stylized circle followed by a vertical line and a small flourish.

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Gminy Główny.